

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Освітня програма	33410 Середня освіта (Географія)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	33410
Назва ОП	Середня освіта (Географія)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.07 Географія
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Іванців Василь Володимирович, Захаров Олексій Олексійович, Носаченко Володимир Миколайович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	02.11.2020 р. – 04.11.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://www.dnu.dp.ua/docs/osvitni_programy/2019/vidomosti/014%20so%20g%20forma%2022_10_2020.pdf
Програма візиту експертної групи	http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/Program_ekspert_grup/Program_vizit_EG_014_07%20SO%20G.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма «Середня освіта (Географія)» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія), що реалізується в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара, повністю відповідає критеріям оцінювання якості освітньої програми, інтересам і потребам усіх стейкхолдерів. Її опанування забезпечує здобувачу вищої освіти набуття всіх компетентностей та оволодіння всіма результатами навчання, необхідних для професійної діяльності вчителя географії. Освітній процес за ОП організовано на належному рівні, враховуючи вимоги законодавства України. Кадровий склад за ОП має високий рівень кваліфікації. Матеріально-технічне забезпечення за ОП повністю відповідає сучасним вимогам.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Узгодженість цілей ОП, місії та стратегії ЗВО. Унікальність ОП. Урахування позицій та потреб широкого кола вмотивованих до покращення ОП стейкхолдерів щодо цілей ОП та ПРН, шляхом їх участі в засіданнях кафедри, написання відгуків-пропозицій, через анкетування, під час проходження здобувачами практики. Урахування тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контекстів і швидке упровадження їх особливостей в освітній процес. Підбір ОК, які чітко складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей і програмних результатів навчання. Можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, а саме через прозорий і зрозумілий вибір здобувачами вищої освіти дисциплін вільного вибору з широких каталогів (університетського і факультетського). Наявність низки укладених договорів з установами про проведення практик. Відкритість роботи приймальної комісії, врахування в правилах прийому особливостей ОП і розміщення на сайті програми вступного фахового випробування. Застосування широкого спектру традиційних та інноваційних методів і форм навчання. Надання переваги індивідуальним методам навчання. Залучення до оновлення змісту ОП стейкхолдерів та всіх учасників освітнього процесу. Щорічне коригування основних курсів професійної підготовки з урахуванням конкретних побажань здобувачів. Застосування інноваційного підходу до забезпечення освітнього процесу з використанням сучасних інтернет-платформ. Ефективність системи інформування здобувачів вищої освіти щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК. Чіткість та зрозумілість правил проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів. Підтримка Радою із забезпечення якості вищої освіти процедур дотримання академічної доброчесності. В університеті застосовується система перевірки письмових робіт на плагіат «Unichesk». Прозорість і публічність процедури добору викладачів. Система розвитку педагогічної майстерності включає моральне та професійне заохочення. Ефективне залучення роботодавців, професіоналів-практиків, фахівців галузі до проведення аудиторних занять за ОП. Сприятливий морально-психологічний клімат ЗВО. Наявність широкого переліку матеріально-технічних ресурсів, що забезпечують якісне навчання на ОП (у тому числі студентів з особливими фізичними потребами). Наявність чіткого порядку процедур розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП. Під час оновлення ОП беруться до уваги результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти. Постійне збирання думки здобувачів вищої освіти щодо якості ОП та впровадження їх пропозицій в освітній процес. Наявність на офіційному сайті ЗВО ОП за спеціальністю та документів, що регулюють процедуру її впровадження, у вільному доступі та обсязі, достатньому для ознайомлення зацікавлених сторін.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Під час формування ОП ураховано позиції однієї ОП іноземного ЗВО. Рекомендовано розширити географію вивчення досвіду аналогічних іноземних освітніх програм та впроваджувати їх кращі практики. Під час інтерв'ювання фокус-груп стейкхолдери (випускники, роботодавці) висловили пропозиції щодо збільшення кількості кредитів, виділених на практичну підготовку. Рекомендовано розглянути можливість урахування пропозицій стейкхолдерів щодо збільшення кількості кредитів, виділених на практичну підготовку здобувачів вищої освіти. За ОП підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою на даний момент не здійснюється. Рекомендовано упровадити за ОП практику підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти. Положення про порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти ДНУ імені Олеся Гончара, отриманих у неформальній освіті затверджено і введено в дію 29.10.2020 року. Рекомендовано посилити інформування здобувачів вищої освіти щодо можливостей навчання під час неформальної освіти. Недостатня поінформованість та організаційно-методичний супровід здобувачів вищої освіти в питаннях міжнародної співпраці, стажування, участі в міжнародних проектах та програмах академічної мобільності. Рекомендовано продовжити практику проведення онлайн-семінарів (вебінарів) та інших форм спілкування з закордонними науковцями та практиками, до переліку вибіркового дисциплін додати «мовні», активізувати участь здобувачів у програмах міжнародного обміну. Рекомендовано посилити навчання та викладання методами, що сприяють розвитку креативності, критичного мислення тощо, оскільки вони додатково сприятимуть розвитку soft skills, які є затребуваними на ринку праці. Рекомендовано у РПНД розширити перелік тем і варіантів питань для самостійного опрацювання. У головному корпусі ЗВО є проблеми з безперешкодним доступом до мережі Інтернет за технологією Wi-Fi. Рекомендовано провести технічний аналіз цієї проблеми та жити заходів щодо її вирішення. Студенти не в повній мірі обізнані у нормативно-правових актах ЗВО. Рекомендовано підвищити обізнаність учасників освітнього процесу щодо порядку їх дій під час виникнення конфліктних ситуацій. Взаємодія з роботодавцями та

випускниками ОП щодо вдосконалення освітнього процесу реалізовано не в повній мірі. Рекомендовано впровадити практику періодичного анкетування цих груп стейкхолдерів. Робота з проектом ОП реалізована не в повній мірі. Рекомендовано оприлюднити на сайті ЗВО порівняльну таблицю наданих стейкхолдерами рекомендацій до проекту ОП та впроваджених правок на їх основі. Можливості щодо наповнення сайту та його оновлення актуальною інформацією використані не в повній мірі. Рекомендовано проведення постійного моніторингу усієї інформації на сайті кафедри географії, історичного факультету та університету, що стосується ОП, і своєчасне її оновлення.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти. Відповідно Стратегії розвитку Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара на 2019-2025 рр. (<https://cutt.ly/TgGkefz>), основною місією закладу вищої освіти є ефективна і якісна реалізація освітньої (здійснення підготовки висококваліфікованих фахівців як на рівні регіону, так і в державі), наукової (забезпечення органічної єдності змісту освіти й програм наукової діяльності), культурно-просвітницької компонент (сприяння змінам соціального середовища, формування в молоді високого рівня моральності, громадянської свідомості, освоєння принципів і навичок конструктивного вирішення проблем життєдіяльності). Метою ОП «Середня освіта (Географія)» є підготовка висококваліфікованих кадрів, здатних до самостійної педагогічної діяльності у закладах освіти, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти, кваліфікованого виконання завдань у викладацькій, виховній, науково-інноваційній діяльності у сфері географічної освіти. Мета ОП зорієнтована на вчителів ЗЗСО, що узгоджується із спеціальністю 014 Середня освіта. Робоча група повною мірою врахувала зауваження експертного висновку ГЕР від 26.12.2019 р. Унікальність ОП полягає у поєднанні педагогічної освіти з науковим досвідом класичного університету, у залученні до освітнього процесу професіоналів у галузі педагогіки та методики навчання географії, практиків-вчителів географії, фахівців з академічних установ. Підтвердження: ОП, Стратегія розвитку, відповіді учасників фокус-груп зустрічей №1, №5 та зустрічі з гарантом, звіт ГЕР.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі та програмні результати навчання за ОП визначаються з урахуванням думок різних категорій стейкхолдерів. Інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, представників студентського самоврядування та випускників підтвердило факт їх участі в створенні ОП. Пропозиції представників даної групи ураховуються шляхом заповнення анкет, розміщених на сайті університету (Додаток №1 та №5: <https://cutt.ly/agDSYtt>). Однією з пропозицій здобувачів було включення в ОП РН14 Вільно володіти державною мовою та практикувати використання іноземних (ної) мов (мови) у професійній діяльності (ОК1.2). Підтвердження: відповіді учасників фокус-груп зустрічей №3, №4, №7, результати опитування здобувачів за другий семестр 2019-2020 н.р., рецензія-відгук В. Марценюк, Т. Ніколаєвої, Н. Шаповалової, В. Швайка. Пропозиції та потреби роботодавців ураховуються під час засідання кафедри географії, шляхом заповнення відповідної анкети (Додаток №6: <https://cutt.ly/agDSYtt>). Ураховано пропозицію С. Чернікова про включення результатів навчання, спрямованих на посилення виховної діяльності – РН9, РН13 (ОК2.6). Підтвердження: відповіді учасників фокус-групи зустрічі №5, протоколи засідання кафедри географії №22 від 31.08.2020 р., рецензія-відгук Л. Кравченко, С. Чернікова. Академічна спільнота залучена до процесу формування цілей та програмних результатів ОП. Свої пропозиції представники академічної спільноти висловлюють на засіданнях кафедри географії, на засіданнях бюро з якості історичного факультету, шляхом надання відгуків-пропозицій. Так, пропозиція В. Кудирка про збільшення терміну проходження ОК2.9 виробничої педагогічної практики для покращення результатів навчання здобувачів (РН7-12) була врахована. Підтвердження: відповіді учасників фокус-груп зустрічей №2, №5, протоколи засідання кафедри географії №22 від 31.08.2020 р., №23 від 04.09.2020 р., протокол №1 від 30.06.2020 р. засідання бюро з якості історичного факультету, відгук-пропозиція В. Кудирка, рецензія Ю. Педан, рецензія Н. Тягло.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду

аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та ПРН визначалися з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці. Інтерв'ювання стейкхолдерів підтвердило факт наявності високого рівня попиту регіонального ринку праці на випускників ОП. Підтвердження: відповіді учасників фокус-груп зустрічей №5, №7, рецензія-відгук Л. Кравченко. Цілі ОП та ПРН визначалися з урахуванням галузевого та регіонального контексту. Галузевий контекст реалізується при вивченні навчальних дисциплін ОК2.1 Педагогічна психологія, ОК2.2 Інклюзивне навчання в системі освіти, ОК2.3 Методика викладання географії, ОК2.4 Сучасна географічна освіта та ін., а також під час проходження виробничої педагогічної практики і формує ряд програмних результатів (РН 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 14 та ін.). Регіональний контекст реалізується при вивченні навчальних дисциплін ОК2.5 Економічна і соціальна географія країн світу, ОК2.8 Організація навчальних польових досліджень та ін., а також під час підготовки та захисту кваліфікаційної роботи і формує ряд програмних результатів (РН 1, 7, 11, 12 та ін.). Підтвердження: зміст РПНД, відповіді учасників фокус-груп зустрічей №2, №3 та зустрічі з гарантом. У процесі підготовки ОП було проаналізовано досвід та враховано кращі практики аналогічних вітчизняних (КНУ імені Тараса Шевченка, ЛНУ імені Івана Франка, ОНУ імені І. І. Мечникова та ін.) та іноземних (Боннський університет, ФРН) освітніх програм. Наприклад: враховані ПРН ОП КНУ імені Тараса Шевченка – ПРН1 (РН4 відповідно в ДНУ), ПРН5 (РН6) та ін.; ПРН ЛНУ імені Івана Франка – ПРН3 (РН6, РН7), ПРН5 (РН9), ПРН9 (РН13) та ін. Варто розширити коло іноземних університетів з аналогічними освітніми програмами для вивчення та врахування їх досвіду. Підтвердження: освітні програми згаданих ЗВО, відповіді учасників фокус-групи зустрічі №2 та зустрічі з гарантом.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія) другого (магістерського) рівня вищої освіти відсутній, але програмні результати навчання ОП повною мірою відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для 7 рівня: спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур (РН1, РН2, РН4, РН14), здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах (РН5, РН6, РН12), здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності (РН3, РН7, РН8, РН9, РН10, РН11, РН13).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Узгодженість цілей ОП, місії та стратегії закладу вищої освіти. Унікальність ОП. Урахування позицій та потреб широкого кола вмотивованих до покращення ОП стейкхолдерів щодо цілей ОП та ПРН, шляхом їх участі в засіданнях кафедри, написання відгуків-пропозицій, через анкетування, під час проходження здобувачами практики. Урахування тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контекстів і швидке упровадження їх особливостей в освітній процес.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Під час формування ОП ураховано позиції однієї ОП іноземного ЗВО. Рекомендовано розширити географію вивчення досвіду аналогічних іноземних освітніх програм та впроваджувати їх кращі практики.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП загалом відповідає критерію 1. Цілі та програмні результати навчання ОП відповідають загальній місії закладу вищої освіти, маючи свою унікальність. Зміст, цілі та програмні результати навчання ОП складені із врахуванням відповідних нормативних документів, зокрема, Національної рамки кваліфікацій, Стратегії розвитку Дніпровського

національного університету імені Олеся Гончара на 2019-2025 рр., подібних ОП «Середня освіта (Географія)» інших ЗВО та пропозицій і потреб різних груп стейкхолдерів. При формуванні цілей та програмних результатів навчання ОП враховано галузевий і регіональний контекст.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП складає 90 кредитів ЄКТС, що відповідає частині п'ятій статті 5 Закону України «Про вищу освіту», щодо навчального навантаження для другого (магістерського) рівня вищої освіти і є доступною на сайті кафедри (<https://cutt.ly/cunx2bD>). Термін навчання – 1 рік 5 місяців. Стандарт відповідного рівня вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта відсутній. Обсяг обов'язкових освітніх компонентів ОП, спрямованих на формування загальних і професійних компетентностей, становить 65 кредитів ЄКТС, обсяг вибіркового освітнього компонентів – 25 кредитів ЄКТС, що становить 27,77% і повністю відповідає пункту 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП чітко структурований за семестрами навчання і складають логічну взаємопов'язану систему: освітні компоненти, що викладаються в 1 семестрі є базовими дисциплінами профільної спрямованості підготовки майбутніх учителів географії для відповідного рівня вищої освіти (ОК2.1, ОК2.2, ОК2.3, ОК2.4, ОК2.6, ОК2.7), в 2 семестрі – містять практично-наукове спрямування (ОК1.1, ОК2.8 та дисципліни вільного вибору студента), в 3 семестрі – закріплення теоретичних знань на практиці і під час виконання кваліфікаційної роботи (ОК2.9, ОК2.10). Зміст освітніх компонентів ОП спрямовано на досягнення заявлених цілей та програмних результатів навчання (РН1-РН14) і орієнтовано на підготовку вчителя ЗЗСО. Робоча група повною мірою врахувала зауваження експертного висновку ГЕР від 26.12.2019 р. Інтерв'ювання стейкхолдерів (академічного персоналу, адміністрації університету, здобувачів вищої освіти) підтвердило факт щорічного оновлення змісту освітніх компонентів, включених до ОП, відповідно наданих пропозицій та тенденцій розвитку спеціальності. Важливим є приведення у відповідність змісту ОП після минулорічної акредитаційної експертизи. Підтвердження: ОП 2020 р., НП 2020 р., ОП 2018 р., НП 2018 р., РПНД, відповіді учасників фокус-груп зустрічей №1, №2, №3, звіт ГЕР від 26.12.2019 р.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Теоретичний і практичний зміст ОП повністю відповідає предметній області спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) і спрямований на формування професійних компетентностей вчителя географії закладів загальної середньої освіти. При детальному вивченні змісту ОП, освітніх компонентів, які не мають або мають сумнівний зв'язок з визначеною спеціальністю, не встановлено. В ОП цикл загальної підготовки передбачає обов'язкове вивчення освітнього компоненту ОК1.2 Іноземна мова професійного спілкування. Дана дисципліна внесена здобувачами вищої освіти та надає додаткові можливості для створення конкурентних переваг ОП на ринку освітніх послуг. Наявність інших освітніх компонентів має чітке обґрунтування академічною та професійною спільнотою. Підтвердження: ОП, навчальний план, РПНД, відповіді учасників фокус-груп зустрічей №3 та зустрічі з гарантом.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

В університеті діє Положення про порядок обрання студентами дисциплін за вибором у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара (<https://cutt.ly/5gGagsT>). Обсяг вибіркового освітнього компонентів становить 25 кредитів ЄКТС, що становить 27,77% і повністю відповідає пункту 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту». Здобувачі мають змогу обирати дисципліни вільного вибору з університетського (<https://cutt.ly/ZgGsxl>) та факультетського (<https://cutt.ly/ygGscjI>) вибіркового каталогів у кількості 5 дисциплін (у порівнянні з ОП 2018 року – вибір 4 дисциплін з 9 запропонованих). Процедура вибору є дієвою і зрозумілою. Каталоги дисциплін вільного вибору є досить широкими (факультетський каталог – 30 дисциплін для другого рівня вищої освіти: Географія природних катастроф, Антропогенне ландшафтознавство, Географічне краєзнавство, Регіональний розвиток, Моніторинг навколишнього середовища та ін.). Спілкування зі здобувачами вищої освіти за ОП підтвердило факт можливості формування власної індивідуальної освітньої траєкторії і під час вибору тем

кваліфікаційних та реферативних робіт. Підтвердження: відповіді учасників фокус-груп зустрічей №3, №4, №7, індивідуальні навчальні плани здобувачів вищої освіти, заяви здобувачів вищої освіти щодо вибору дисциплін, каталоги дисциплін на сайті. Відповідно до Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (<https://cutt.ly/HgGogN3>) та індивідуального навчального плану, здобувачі вищої освіти мають можливість обрання індивідуальної освітньої траєкторії через академічну мобільність на території України і за кордоном.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В Університеті діє Положення про порядок проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (<https://cutt.ly/wgGdu2B>). ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти – ОК2.9 Виробнича практика: педагогічна обсягом 9 кредитів, яка проходить у 3 семестрі. Програма виробничої педагогічної практики передбачає закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами вищої освіти за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь за спеціальністю; оволодіння формами та методами організації викладання географічних дисциплін у закладах загальної середньої освіти. Наявне широке коло баз практик (НВК №104, НВК №108, СЗШ №118, СЗШ № 49, Вербуватівський ЗЗСО І-ІІ ст., Петриківський ОЗО І-ІІІ ст., Дніпровський ліцей ІТ, Енергодарський НВК № 1 та ін.). Під час інтерв'ювання стейкхолдерів (роботодавців) отримано схвальні відгуки про практичну підготовку здобувачів, яка враховує їх індивідуальну освітню траєкторію і дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Також стейкхолдери (випускники, роботодавці) висловили пропозиції щодо збільшення кількості кредитів, виділених на практичну підготовку. Підтвердження: відповіді учасників фокус-груп зустрічей №3, №5, №7, угоди про співпрацю з базами практик, накази про направлення студентів на виробничу практику (2019-2020 рр.), щоденники практик.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), а саме: навичок комунікації, креативності, лідерства, подолання професійних проблем, вміння налагоджувати конфлікти, працювати в команді і в критичних умовах тощо. ОП включає достатній перелік освітніх компонентів, що дозволяють отримати загальні (ЗК2, ЗК5, ЗК6) і спеціальні фахові компетентності (СК1, СК6, СК10), які можна віднести до soft skills. Соціальні навички формуються під час вивчення обов'язкових та вибіркового освітніх компонентів: ОК1.1 Методологія та організація наукових досліджень, ОК2.1 Педагогічна психологія, ОК2.2 Інклюзивне навчання в системі освіти, ОК2.3 Методика викладання географії, ОК2.6 Виховний потенціал географії, ОК2.7 Педагогічні інновації в географічній освіті, ОК2.9 Виробнича практика та ін. Під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, роботодавців і випускників набуття соціальних навичок у студентів під час освітнього процесу підтверджується. Підтвердження: відповіді учасників фокус-груп зустрічей №3, №5, №7, робочі програми навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/cgDJ8id>).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. Під час формування змісту ОП робоча група керувалася чинним законодавством у сфері вищої освіти і сучасними тенденціями її розвитку, Національною рамкою кваліфікацій, Концепцією розвитку педагогічної освіти, Довідником кваліфікаційних характеристик професій, проектом Професійного стандарту вчителя, досвідом аналогічних ОП «Середня освіта (Географія)», відгуками стейкхолдерів, посадовими інструкціями професій вчителя географії та ін.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає Положенню про організацію освітнього процесу в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара (<https://cutt.ly/ugDGcPq>) і реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів вищої освіти. Час для самостійної роботи регламентується у робочому навчальному плані і становить від 50% до 80% загального обсягу навчального часу здобувача вищої освіти, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. При розробці ОП та навчального плану робоча група чітко дотримувалася зазначених вимог. Під час інтерв'ювання стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, представників студентського самоврядування) скарг щодо навчального перевантаження для досягнення цілей та програмних результатів навчання не було. Підтвердження: відповіді учасників фокус-груп зустрічей №3, №4, навчальний план 2020/2021 н.р., робочі програми навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/cgDJ8id>).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОП «Середня освіта (Географія)» підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою на даний момент не здійснюється, але ОП враховує основні принципи дуальної освіти, зокрема забезпечує можливість поєднувати аудиторне навчання з набуттям нових знань і опануванням практичних навичок у закладі загальної середньої освіти. Для цього розкладом занять передбачається проведення навчання магістрантів в Університеті в другу зміну, а також протягом робочого тижня виділяється один день на самостійну роботу.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Підбір освітніх компонентів, які чітко складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей і програмних результатів навчання. Наявність унікальних для аналогічних ОП ОК2.6 і ОК2.7. Можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, а саме через прозорий і зрозумілий вибір здобувачами вищої освіти дисциплін вільного вибору з широких каталогів (університетського і факультетського). Наявність низки укладених договорів з установами про проведення практик.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Під час інтерв'ювання фокус-груп стейкхолдери (випускники, роботодавці) висловили пропозиції щодо збільшення кількості кредитів, виділених на практичну підготовку. Рекомендовано розглянути можливість урахування пропозицій стейкхолдерів щодо збільшення кількості кредитів, виділених на практичну підготовку здобувачів вищої освіти. За ОП підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою на даний момент не здійснюється. Рекомендовано упровадити за ОП практику підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП загалом відповідає критерію 2. Обсяг ОП складає 90 кредитів ЄКТС. Обсяг кредитів ЄКТС, який відводиться на вибіркові навчальні дисципліни, становить 25 кредитів (27,77% загальної кількості кредитів ЄКТС). Зміст ОП чітко структурований за семестрами, щорічно оновлюється і відповідає предметній області спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія). Вивчення освітніх компонентів, включених до ОП, складає логічну взаємопов'язану систему і в сукупності дозволяє досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти. ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям. Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів вищої освіти. Рекомендовано врахувати пропозиції стейкхолдерів для покращення ОП, а саме збільшити кількість кредитів, виділених на практичну підготовку здобувачів вищої освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, відповідають законодавству України й Умовам прийому для здобуття вищої освіти України в 2020 році, щороку оновлюються та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти (<https://cutt.ly/MgGeru2>). Правила прийому відображають загальні положення організації прийому вступників, джерела фінансування здобуття вищої освіти, обсяги прийому та державного (регіонального) замовлення, строки прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання, порядок прийому заяв та документів для участі в конкурсному відборі, порядок

організації та проведення конкурсного відбору, спеціальні умови участі в конкурсному відборі тощо. Засоби масової інформації та громадські організації мають можливість висвітлити роботу приймальної комісії, що вказує на прозорість і відкритість ЗВО (Розділ XV. Забезпечення відкритості та прозорості при проведенні прийому до закладів вищої освіти Правил прийому).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Конкурсний відбір на навчання за ОП здійснюється за результатами вступних випробувань: вступного іспиту з іноземної мови (англійська, німецька, французька або іспанська) та фахового вступного випробування. Програма вступного фахового випробування розміщена на сайті університету (<https://cutt.ly/2gGtlka>) і містить питання з нормативних навчальних дисциплін підготовки бакалавра зі спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія), а саме: Методика викладання географії в загальноосвітніх навчальних закладах, Форми і методи викладання географії, Фізична географія материків та океанів, Фізична географія України, Економічна і соціальна географія України та «Регіональна економічна і соціальна географія. Зміст програми відповідає рівню початкових (вхідних) компетентностей, необхідних для початку навчання за ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти – розроблені та затверджені внутрішні нормативні документи, які знаходяться у вільному доступі. Правила прийому для здобуття вищої освіти Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара у 2020 році розміщені на сайті університету (<https://cutt.ly/MgGeru2>) і надають право громадянам України, іноземцям, а також особам без громадянства, які перебувають на території України на законних підставах, здобути вищу освіту за ОП. Порядок визначення академічної різниці, її складання та перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара розміщений на сайті університету (<https://cutt.ly/9gGiRop>) і регламентує загальні засади перезарахування (зарахування) навчальних дисциплін для осіб, які переводяться до університету з інших закладів вищої освіти. Перезарахування результатів навчання відбувається на підставі мотивованого висновку експертної комісії про відсутність академічних розбіжностей з дисциплін. При цьому повинна бути відповідність назви дисципліни та обсягу (не менше 80% від обсягу навчальної дисципліни, передбаченої навчальним планом). Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара розміщене на сайті університету (<https://cutt.ly/HgGogN3>) і визначає умови зарахування результатів навчання здобувачами вищої освіти за програмами академічної мобільності, отриманих у закладі вищої освіти-партнері. Під час інтерв'ювання стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, представників студентського самоврядування) факти поінформованості щодо таких можливостей підтвердилися.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Положення про порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, отриманих у неформальній освіті розміщене на сайті університету (<https://cutt.ly/xgGuhqD>) і регламентує порядок визнання і зарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Правила визнання є чіткими та зрозумілими: зарахування результатів неформальної освіти з обов'язкових навчальних дисциплін проводять після подачі заяви здобувача вищої освіти на ім'я декана на підставі відповідного документу (диплома, свідоцтва, сертифіката тощо). Перезараховуватися можуть результати навчання неформальної освіти, що за тематикою, обсягом вивчення (в кредитах) та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому (перезарахування відбувається комісією щонайменше з трьох осіб), так і окремому змістовному модулю, розділу, темі (перезарахування відбувається науково-педагогічним працівником, який викладає зазначену дисципліну). Положення введено в дію 29.10.2020 року, тому визнання результатів навчання за ним ще не відбувалося.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Відкритість роботи приймальної комісії, врахування в правилах прийому особливостей ОП і розміщення на сайті університету програми вступного фахового випробування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Положення про порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти ДНУ імені Олеся Гончара, отриманих у неформальній освіті затверджено і введено в дію 29.10.2020 року. Рекомендовано посилити інформування здобувачів вищої освіти щодо можливостей навчання під час неформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП загалом відповідає критерію 3. Правила прийому на навчання є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, відповідність їх законодавству України й Умовам прийому для здобуття вищої освіти України в 2020 році, своєчасно оприлюднюються на сайті університету. Існують чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Для аналізу відповідності ОП цьому підкритерію були розглянуті: матриця відповідності методам навчання і викладання ПРН, програми навчальних дисциплін, індивідуальні плани та результати анкетувань магістрантів. Для досягнення ПРН використовують форми і методи навчання та викладання, що визначаються «Положення про організацію освітнього процесу в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара» (затверджено вченою радою Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара від 26.10.2017 №0-65). За результатами зустрічі з учасниками освітнього процесу можна зробити висновок, що перевага надається індивідуальній роботі та індивідуальним завданням. Сприяє досягненню заявлених у ОП цілей та ПРН використання проблемних лекцій, семінарів-дискусій, презентацій, аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод). Існуючі договори зі стейкхолдерами дозволяють магістрам значний обсяг педагогічних практик проводити на їх базі. В університеті застосовано інноваційний підхід до забезпечення освітнього процесу з використанням сучасних інтернет-платформ. Робота в системі Office 365 та Moodle дозволяє побудувати електронне навчання як простір для прояву пізнавальних ініціатив. Викладання забезпечує досягнення заявлених у програмі цілей та результатів, про що свідчить опитування здобувачів та їх успішність у навчанні. Студентоцентризований підхід полягає в тому, що основні форми і методи навчання обираються відповідно до змісту освітніх компонентів. Це дозволяє оптимально формувати компетентності і досягати ПРН. У межах ОП студентоцентризований підхід та принципи академічної свободи реалізуються в тому числі через вибірково компоненту, яка становить 25 кредитів ЄКТС (28%). Методи навчання і викладання на ОП дозволяють реалізувати принципи академічної свободи, оскільки передбачається їх максимальна варіативність, урахування свободи слова і творчості. Особисті світоглядні, релігійні чи політичні погляди НПП не впливають на реалізацію академічної свободи магістрів. Як показало опитування здобувачів, задовольняє вибір викладачами форм і методів викладання та навчання. Серед думок і побажань, висловлених здобувачами під час зустрічі, було поглиблення рівня практичної підготовки, на що доцільно звернути більшу увагу в подальшому. Відповідно до наказу МОН №406 від 16.03.20 р. «Про організаційні заходи для запобігання поширенню коронавірусу COVID-19» навчання проводилося дистанційно з використанням інтернет-платформи Office 365 та Moodle, а також сучасних засобів комунікації.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

За результатами фокус групи здобувачів було встановлено, що вони своєчасно та в доступній формі інформовані щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання; дана інформація є зрозумілою для здобувачів освіти. Інформацію щодо змісту та організації усього освітнього процесу здобувачі вищої освіти можуть отримати на сайті кафедри географії (<http://www.ggf-dnu.org.ua/>), також розміщені ОП (http://www.dnu.dp.ua/docs/osvitni_programy/2019/magistr/014_07_1_m.pdf) і Навчальний план, а також на офіційних сайтах Університету (http://www.dnu.dp.ua/view/osvitni_programy) і історичного факультету (<http://www.dnu.dp.ua/view/fistor>). ПРН, порядок та критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонентів

містяться в робочих програмах навчальних дисциплін. При виборі дисциплін вибіркової компоненти здобувачі також мають можливість ознайомитися з анотаціями курсів, навчальними програмами. Більшість курсів, які читають викладачі кафедри екології, розміщені в системі Office 365, де вони регулярно оновлюються та поповнюються новим матеріалом. За результатами зустрічі з фокус групою здобувачів ЕГ отримала інформацію, що про форми проміжного і підсумкового контролю, порядок проведення контрольних заходів повідомляється викладачем на початку вивчення дисципліни. Порядок та критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонент наведені у робочих програмах навчальних дисциплін, що відповідають «Положення про організацію і проведення поточного та семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ», затвердженому Вченою радою університету від 22.02.2018 р. (протокол №8) http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_potoch_sem_kontr-2018.pdf). Зокрема, у програмах наведені методи контролю, розподіл балів за різні види роботи та критерії підсумкової оцінки. Терміни та час проведення різних видів навчальної роботи регламентується розкладами занять та графіками іспитів і консультацій, що відображені на сайті історичного факультету в розділі «Студенту» (<http://www.dnu-history.com.ua/>). Експерти під час спілкування з магістрами переконались, що система інформування працює достатньо ефективно. Наявний інформаційно-методичний супровід освітніх компонентів: навчальні посібники, методичні рекомендації до проведення практичних робіт, проходження практики тощо. ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти за програмою, що акредитується, до відповідних інформаційних і матеріальних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності. Форма силабуса ЗВО не практикує.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

За результатами фокус груп із гарантом ОП, адміністрацією ЗВО, здобувачами, випускниками та роботодавцями ЕГ засвідчує що магістрам надається можливість поєднувати навчання і дослідження під час реалізації ОП відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та її цілей. Викладачі проводять наукові дослідження та мають наукові публікації в контексті змісту навчальних дисциплін за ОП. Варто відзначити гаранта ОП Лисичарову Г. О. автора підручників для 10 класу з географії. Здобувачі вищої освіти та викладачі не обмежені у виборі та методах реалізації власних наукових інтересів. Під час аналізу наданих ЗВО матеріалів і онлайн зустрічі зі стейкхолдерами було підтверджено поєднання навчання і досліджень здобувачів освіти при проведенні практик. Тематика курсів складається з урахуванням сучасних практик і наукових досягнень; викладачі ОП інтегровані в науково-дослідницький процес. Здобувачі залучені до реалізації наукових тем кафедри «Географічні фактори обґрунтування розвитку агломерацій Дніпропетровського регіону» (№ держреєстрації 0116U003468, 2016-2018 рр.), «Трансформація географічного середовища регіону в умовах євроінтеграції (на прикладі Дніпропетровської області)» (реєстраційний номер: 0119U100907, 2019-2021 рр.), про що свідчать перемоги здобувачів в Всеукраїнському конкурсі наукових робіт з напрямку «Географія» 2019, 2020 р. Результати своїх досліджень магістранти доповідають на науково-методичних семінарах кафедри та наукових конференціях. В цілому ОП сприяє не лише набуттю теоретичних знань та практичних навичок і умінь, але й забезпечує можливість реалізації здобувачами власного наукового потенціалу. Необхідно відмітити, що в університеті є лише один журнал, що включений до переліку фахових видань за спеціальностями 103 (Наук про Землю) та 106 (географія) і відноситься до категорії А «Журнал геології, географії та геоєкології» (до 2018 р. «Вісник Дніпропетровського університету. Геологія, географія»). Тому керівництву ЗВО та НПП рекомендується зосередити увагу на розширенні переліку фахових видань університету саме за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

НПП постійно долучаються до оновлення змісту освіти та освітнього контенту з урахуванням специфіки власних наукових розробок, а також сучасних досягнень науки і техніки. Періодичний перегляд і оновлення змісту ОП регламентують «Положення про навчально-методичні комплекси дисциплін ДНУ», затверджені Вченою радою університету (протокол №3 від 27.09.2018) (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_NMKD_2018.pdf), а також «Положення про організацію освітнього процесу в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара» (затверджене Вченою радою університету (протокол №4 від 26.10.2017)). Набуття і впровадження сучасних практик з ОП відбувається через взаємодію зі стейкхолдерами і можливість проходити стажування у різних установах та науково-дослідних організаціях Дніпровської області, що було підтверджено при аналізі наданих звітів про підвищення кваліфікації. Кожного навчального року НПП переглядають і за необхідності коригують та оновлюють програму курсу, джерела літератури, завдання для самостійної підготовки, зміст лекційних, практичних та інших занять. При цьому враховуються результати опитування здобувачів та рекомендації стейкхолдерів. Зокрема за даною ОП «Методика викладання географії» оновлено з урахуванням результатів громадського обговорення проекту Професійного стандарту вчителя. При аналізі робочих програм навчальних дисциплін (Методика навчання в профільній школі, Методика підготовки та проведення екскурсій, Педагогіка та психологія вищої школи та інші) виявлена недостатня кількість завдань для самостійної підготовки, і це при тому, що в ОП обсяг самостійної роботи становить 660 годин (або 55%). При оновленні змісту ОП, навчальних планів та окремих дисциплін активну участь в обговоренні беруть усі учасники освітнього процесу. Під час інтерв'ю роботодавці висловили побажання щодо підвищення практичної спрямованості навчальних дисциплін згідно з сучасними вимогами, зокрема це стосується збільшення педагогічної практики.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара визначає стратегія інтернаціоналізації (http://www.dnu.dp.ua/view/strategy_of_internationalization), «Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Akadem_mobilnist'.pdf), «Службове розпорядження від 25.09.2020 №85 (про встановлення відповідності між системами оцінювання університету та закладів-партнерів)» (http://www.dnu.dp.ua/docs/osvitnya/Sluzhb_rozp_%E2%84%9685_25_09_20_%20Vidpovidnist'%20system%20ocinuvannya.pdf). Координацію діяльності з інтернаціоналізації ЗВО здійснюють співробітники відділу міжнародних зв'язків (<http://www.dnu.dp.ua/view/projects>). Університет створює умови для мобільності викладачів та здобувачів освіти через програми співпраці з країнами-партнерами у сферах вищої освіти, науки та підтримки молоді. Група забезпечення ОП використала досвід набутий НПП під час закордонних стажувань, участі у спільних наукових проєктах, міжнародних конгресах, конференціях тощо. В Університеті діє система академічної мобільності. Усі категорії учасників освітнього процесу мають доступ до міжнародних інформаційних ресурсів програм обмінів викладачів та науковців і стипендіальних програм. Університет має договори про двосторонню співпрацю з рядом зарубіжних університетів. Позитивним фактором є викладання такої дисципліни, як «Методологія та організація наукових досліджень», доц. Манюк В.В., який має значний досвід міжнародної співпраці та є керівником наукового проєкту LIFEPLAN (№ 202100-2817 від 2020р.). Разом з тим, слід зазначити, що за весь період дії ОП магістранти не брали участь в міжнародних програмах обміну і не проходили стажування в закордонних університетах. Керівництво факультету та кафедри запевнило експертну групу, що відповідні стажування будуть реалізовані після завершення карантину. В зв'язку з тим, що за останні роки за ОП, що акредитується, прикладів міжнародної академічної мобільності здобувачів освіти не було, НПП та здобувачам рекомендується активізувати участь у міжнародних наукових проєктах та збільшити кількість стажувань у провідних закордонних університетах.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Застосування широкого спектру традиційних та інноваційних методів і форм навчання. Надання переваги індивідуальним методам навчання. Залучення до оновлення змісту програми стейкхолдерів та всіх учасників освітнього процесу. Щорічне коригування основних курсів професійної підготовки з урахуванням конкретних побажань здобувачів. Застосування інноваційного підходу до забезпечення освітнього процесу з використанням сучасних інтернет-платформ. Ефективність системи інформування здобувачів вищої освіти щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Недостатня поінформованість та організаційно-методичний супровід здобувачів вищої освіти в питаннях міжнародної співпраці, стажування, участі в міжнародних проєктах та програмах академічної мобільності. Рекомендується продовжити практику проведення онлайн-семінарів (вебінарів) та інших форм спілкування з закордонними науковцями та практиками, до переліку вибіркового дисциплін додати «мовні», активізувати участь здобувачів у програмах міжнародного обміну. Рекомендується посилити навчання та викладання методами, що сприяють розвитку креативності, критичного мислення тощо, оскільки вони додатково сприятимуть розвитку soft skills, які є затребуваними на ринку праці. Рекомендується у РПНД розширити перелік тем і варіантів питань для самостійного опрацювання.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Зважаючи на сильні сторони зокрема застосування інноваційного підходу до забезпечення освітнього процесу з використанням сучасних інтернет-платформ та позитивні практики використання широкого спектру традиційних та інноваційних методів і форм навчання, а також наведені рекомендації, щодо покращення міжнародної академічної мобільності, експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за Критерієм 4, недоліки не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контрольні заходи та критерії оцінювання здобувачів визначаються «Положення про організацію освітнього процесу в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proces_2017.pdf), «Положення про організацію і проведення поточного семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_potoch_sem_kontr-2018.pdf), «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Atestacia_Ekz_komisija_2018.pdf), робочими програмами навчальних дисциплін, а також іншими нормативними документами ЗВО. Система оцінювання навчальних досягнень проводиться з урахуванням особливостей Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) і включає: поточний та підсумковий контроль. Терміни і періодичність проведення контрольних заходів визначаються навчальним планом. Форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП забезпечують перевірку розуміння здобувачами програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності вирішення практичних задач, а також передбачають перевірку готовності здобувачів до вирішення складні та комплексні професійних завдання. Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень магістрантів забезпечується шляхом відображення відповідної інформації в робочих програмах (методи контролю; розподіл балів, що отримують здобувачі вищої освіти при виконанні різних видів роботи; критерії підсумкової оцінки). За результатами фокус-групи зі здобувачами освіти ЕГ отримала інформацію, що більшість з них своєчасно мали доступ до всіх необхідних джерел інформації щодо форм оцінювання знань у межах освітніх компонентів, порядку повторного проходження контрольних заходів. Критерії оцінювання дозволяють встановити досягнення більшості ПРН. Розклади занять і заліків, екзаменів заздалегідь оголошуються на сайті деканату історичного біологічного факультету (<http://www.dnu-history.com.ua/news/rozklad-sesiy/>). Терміни проведення екзаменаційної сесії визначаються наказом ректора. Про Анонімне опитування Центру моніторингу свідчить, що здобувачі задоволені формами контролю знань, критеріями оцінювання знань, поточної та підсумкової успішності. Під час експертизи встановлено, що форми поточних і підсумкових контрольних заходів, їх різноплановість, змістове наповнення, системність та періодичність застосування дозволяють об'єктивно оцінити ПРН здобувачів вищої освіти за ОП. В цілому, форми контрольних заходів та критерії оцінювання є зрозумілими, а інформація про них є доступною; вони дозволяють здобувачам досягти запланованих результатів навчання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Наразі стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія) відсутній. Підсумкова атестація здобувачів освіти за ОП передбачається в формі прилюдного захисту кваліфікаційної роботи. Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proces_2017.pdf) та «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Atestacia_Ekz_komisija_2018.pdf) порядок виконання й оформлення випускових кваліфікаційних робіт вимоги до структури та обсягу регламентують випускові кафедри відповідно до методичних рекомендацій. Експертна група ознайомила з «Методичними рекомендаціями до написання, оформлення і захисту кваліфікаційних робіт за другим (магістерським) рівнем освіти спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) розроблених кафедрою географії та протоколами засідань кафедри, на яких було заслухано звіти магістрів.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, а також оскарження результатів контрольних заходів, регламентуються Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proces_2017.pdf) та «Положення про організацію і проведення поточного та семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ», затверджене Вченою радою університету від 22.02.2018 р. (протокол №8)

(http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_potoch_sem_kontr-2018.pdf). Ознайомлення здобувачів вищої освіти з процедурою проведення контрольних заходів відбувається на початку вивчення навчальної дисципліни. Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів ОП забезпечується рівними умовами для всіх здобувачів вищої освіти, єдиними критеріями оцінки, оприлюдненням термінів контрольних заходів. Об'єктивність екзаменаторів регулює «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Atestacia_Ekz_komisija_2018.pdf). Під час роботи ЕГ встановлено, що правила проведення контрольних заходів у ЗВО є доступними, чіткими та зрозумілими для усіх учасників освітнього процесу; вони забезпечують об'єктивність екзаменаторів. Студенти можуть оскаржити необ'єктивність викладача, написавши заяву на ім'я декана/ректора, або скористатися студентським самоврядуванням, яке активно працює. Здобувачам освіти, які одержали під час сесії незадовільні оцінки, включаючи заліки та іспити (в тому числі не з'явилися на іспит чи залік без поважних причин), дозволяється ліквідувати академічну заборгованість згідно п. 7 «Положення про організацію і проведення поточного та семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_potoch_sem_kontr-2018.pdf). Повторне складання іспитів (заліків) контрольних заходів приймає комісія виключно у письмовій формі, відповідні письмові роботи зберігають у деканатах протягом року. Запобіганню та врегулюванню конфлікту інтересів також сприяє Студентське самоврядування ДНУ імені Олеся Гончара, яке захищає права й інтереси здобувачів освіти. Під час інтерв'ювання здобувачів з'ясовано, що подібних ситуацій не було. При цьому, магістранти достатньо обізнані про свої права та обов'язки, а також роль органів студентського самоврядування у вирішенні конфліктних ситуацій.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

За результатами опитування внутрішніх стейкхолдерів політика, механізми і процедури дотримання академічної доброчесності є наперед визначеними, чіткими, достатньо зрозумілими та регулюються внутрішніми нормативними документами, а саме Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ДНУ (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Jakist%20osvity_2017.pdf) та Положення про запобігання та виявлення фактів порушення академічної доброчесності у ДНУ (http://www.dnu.dp.ua/view/polozennya_dnu). В університеті функціонує Рада із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності, одним з напрямків діяльності якої є розвиток систем забезпечення та управління процесом дотримання академічної доброчесності. На кожному факультеті в тому числі і на історичному функціонує «Бюро із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності структурних підрозділів» (http://www.dnu.dp.ua/view/biuro_jakosti_if). Під час онлайн-зустрічей зі здобувачами, НПП, студентським самоврядуванням, гарантом ОП, адміністративним персоналом та допоміжними структурними підрозділами ЕГ пересвідчилися у дотриманні вимог академічної доброчесності, її популяризації, обов'язковій перевірці випускових та курсових робіт на плагіат. Перевірка наукових робіт на наявність академічного плагіату проводиться з використанням програмно-технічних засобів за допомогою програмного продукту Unichек (<http://www.dnu.dp.ua/view/unichек>), після чого видається відповідний Висновок про рівень унікальності роботи, в результаті чого кафедра може прийняти відповідне рішення. Здобувачі вищої освіти обізнані щодо поняття «академічна доброчесність», процедури перевірки на наявність плагіату, максимально допустимого відсотку запозичень при написанні курсових та магістерських робіт, а також важливості дотримання принципів академічної доброчесності. Зустріч з викладачами показала, що процедура перевірки робіт на плагіат поширюється не лише на студентів, а і на усіх працівників ЗВО, які пишуть статті, монографії, методичні рекомендації тощо. Випадків академічної недоброчесності здобувачами вищої освіти на даній ОП зафіксовано не було, тому необхідність у вживанні будь-яких заходів не виникала. ЕГ рекомендує продовжити практику постійного проведення тренінгів, семінарів, консультацій, на яких для учасників освітнього процесу популяризуються принципи, процедури та механізми дотримання академічної доброчесності, розкривається процедура перевірки робіт на академічний плагіат та можливі наслідки за негативний результат такої перевірки.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Чіткість, зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти, які дозволяють встановити досягнення здобувачами вищої освіти результатів навчання. Чіткість та зрозумілість правил проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Процедури дотримання академічної доброчесності є чіткими, зрозумілими; оприлюднені на сайті ЗВО та систематично підтримуються діяльністю Ради із забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності. В університеті застосовується система перевірки письмових робіт на плагіат «Unichек».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендується звернути увагу на потребу постійної популяризації академічної доброчесності серед усіх учасників освітнього процесу і продовжити практику проведення контрольних заходів з використанням автоматизованих засобів контролю та тестування. Рекомендується продовжити практику проведення систематичного опитування здобувачів вищої освіти з метою з'ясування рівня об'єктивності оцінювання та попередження конфліктних ситуацій.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП має достатній рівень узгодженості з якісними характеристиками за підкритеріями 5.1-5.4. ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 5 з рівнем В, недоліки не є суттєвими.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ провела аналіз відомостей про самооцінювання, в т.ч. таблиці 2 та матеріалів відкритого доступу у мережі Інтернет, ознайомила з наданими ДНУ імені Олесь Гончара документами та провела інтерв'ювання гаранта ОП, академічного персоналу за ОП та представників структурних підрозділів. Згідно таблиці 2 звіту про самооцінювання всі НПП відповідають освітнім компонентам, які вони забезпечують. Академічна кваліфікація викладачів підтверджується їх базовою освітою, науковою спеціальністю, вченим званням, а також науковими публікаціями у фахових виданнях, в тому числі представлених у наукометричних системах Scopus/WoS, гарант ОП є автором підручників «Географія». Під час спілкування з гарантом та НПП ЕГ отримала інформацію, що всі викладачі, в т.ч. члени групи забезпечення спеціальності, можуть підтвердити свою академічну кваліфікацію науковими публікаціями, а професійну кваліфікацію – відповідними сертифікатами та свідоцтвами про стажування і підвищення кваліфікації які були на вимогу ЕГ розміщені на Google Диску. Більшість співробітників, які залучені до реалізації ОП, мають наукові інтереси та наукову активність саме в межах цієї ОП. Кадрове забезпечення випускової кафедри є достатнім, оскільки на кафедрі географії працюють 9 осіб, з яких 7 мають наукові ступені в тому числі 1 доктор педагогічних наук та 2 кандидати педагогічних наук (<http://www.ggf-dnu.org.ua/kafedry/geography.html>). До групи забезпечення ОП, що акредитується, включено три особи, які мають відповідні наукові ступені та/або вчені звання, а також мають професійну активність за не менше ніж 7 пунктами п. 30 Ліцензійних умов (ЛУ). ЗВО надав ЕГ копію наказу ректора №160 від 23.07.2020 р. (додається до звіту), яким затверджено змінено гаранта за освітньою програмою «Середня освіта (Географія)» спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія)» другого (магістерського) рівня вищої освіти. В результаті проведених з НПП інтерв'ю та аналізу наданих членам ЕГ матеріалів виявлено, що викладачі, які забезпечують реалізацію ОП та ПРН, мають відповідну академічну та професійну кваліфікацію, здійснюють необхідну роботу з навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів, публікують результати наукової діяльності в фахових виданнях тощо. Згідно наданих даних під час проведення експертизи та зустрічі з НПП встановлено відповідність академічної та/або професійної кваліфікації викладачів, задіяних до реалізації ОП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і регламентуються «Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ДНУ», затвердженим Вченою радою університету від 01.09.2020 (протокол №1) (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Poriadok_konkurs_vidbir_NPP_2020.pdf). Аналіз цього документу та результати співбесід з фокус-групами академічного персоналу та представників структурними підрозділів ЗВО свідчать про те, що конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, рівності, прозорості, гласності, незалежності, законності, об'єктивності, колегіальності прийняття рішень, неупередженого ставлення до кандидатів тощо. Конкурс на заміщення вакантної посади оголошується наказом ректора Університету. Повідомлення про проведення конкурсу, терміни та умови його проведення публікуються у засобах масової інформації та на веб-сайті Університету. Кандидатури претендентів попередньо обговорюються на засіданні кафедри. Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендентів кафедра може запропонувати їм провести відкрите пробне заняття. Усю необхідну інформацію про перелік документів, наявність вакансій та порядок проведення конкурсного відбору НПП отримують у відділі кадрів. На зустрічах з керівництвом ЗВО, представниками структурних підрозділів, а також НПП, було підтверджено врахування рівня професіоналізму викладачів під час конкурсного відбору. Для оцінки рівня професіоналізму викладачі додають показники академічної активності; а також враховуються результати

рейтингування НПП відповідно до «Положення про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/view/zagalni_polozhennya). У результаті бесід з НПП виявлено, що процедури конкурсного добору викладачів у цілому є прозорими та дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму претендентів відповідно до їх академічної кваліфікації за дисциплінами ОП. Необхідний рівень професіоналізму викладачів ОП забезпечується ліцензійними умовами надання освітніх послуг за відповідною спеціальністю та умовами оголошеного конкурсу, які постійно підвищують професійний і науковий рівень, педагогічну майстерність, забезпечують високий науковий і методичний рівень викладання дисциплін. В цілому, отримані дані свідчать про прозорість процедур конкурсного добору викладачів в ДНУ імені Олеся Гончара та можливість забезпечення необхідного рівня професіоналізму викладачів для успішної реалізації ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залучення роботодавців до освітнього процесу підтверджено на зустрічі з роботодавцями, де були присутні представники Дніпровської академії неперервної освіти, Дніпропетровського відділення Малої академії наук України, Комунальний заклад освіти "Обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді", Комунальний заклад освіти "Дніпровський ліцей інформаційних технологій при Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара" Дніпровської міської ради та інші. Роботодавці залучаються до проведення лекційних і практичних занять. Зміст та тематика занять обговорюються із роботодавцями завчасно. Контакти з роботодавцями відбуваються також в процесі спільної організації та участі у щорічних заходах (конференціях, семінарах, вебінарах, виставках, конкурсах, олімпіадах тощо), де обговорюються актуальні питання та проблеми в сфері географії та методики її викладання. Роботодавці беруть участь у обговоренні ОП, мають можливість висловити свої зауваження та пропозиції щодо змін у ОП та навчальному плані. Кафедрою екології укладено низку договорів зі стейкхолдерами. Під час зустрічі роботодавці відмітили сучасну тенденцію до необхідності постійного «омолодження» кадрів, підтвердили факт їх залучення до реалізації ОП, відзначили її позитивні сторони та вказали на окремі недоліки. Зокрема було вказано на необхідність зосередження додаткової уваги на розвитку навичок підготовки магістрів, надання можливості введення додаткової педагогічної практики тощо. Експертиза підтвердила реальність співпраці з роботодавцями та перспективи подальшого працевлаштування і кар'єрного зростання випускників ОП. Документальним підтвердженням співпраці є оформлені договори про співробітництво подані ЗВО та розміщені на ..., а також протоколи засідань кафедри, спільних нарад та круглих столів, під час роботи яких обговорювалися шляхи підвищення якості підготовки здобувачів відповідної ОП. Магістранти підтвердили факт залучення до освітньо-наукового процесу представників роботодавців в позааудиторній роботі, а також те, що вони мають можливість проходити педагогічну практику на базі вищеназваних організацій та установ. Також під час проведення бесід з фокус-групами з числа роботодавців виявлено їх бажання та готовність долучитися до організації та реалізації освітнього і наукового процесу за ОП як на базі Університету, так і на базі їх матеріально-технічних потужностей.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Професіоналі-практики залучаються до позааудиторної роботи шляхом проведення відкритих проблемних лекцій, проходження практик, стажування, сумісні проведення обласних турнірів та олімпіад з географії, підготовка обласних команд до Всеукраїнських заходів, участь в конференціях, семінарах. Під час проведення онлайн-зустрічей підтверджено, що КЗО «Дніпровський ліцей інформаційних технологій при ДНУ», КЗО «НВК №104» ДМР, м. Дніпро; КЗО «СЗШ №118 з поглибленим вивченням англійської та німецької мов і предметів природничо-математичного напрямку» ДМР, м. Дніпро; КЗО «Дніпропетровський обласний ліцей-інтернат фізико-математичного профілю», м. Дніпро виступали базами для проходження педагогічної практики магістрами ОП. Методист навчально-методичної лабораторії Дніпровської академії неперервної освіти Кудирко В.І. під час фокус-групи засвідчив активну участь в реалізації ОП. Документальним підтвердженням зустрічей роботодавців, які також залучаються як професіоналі-практики, є ведення окремих протоколів зустрічей представників роботодавців зі здобувачами вищої освіти історичного факультету та кафедри географії.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Експертна група засвідчила, що система професійного розвитку в Університеті відповідає інтересам викладачів і сприяє підвищенню якості викладання. Під час онлайн-візиту з'ясовано, що у ДНУ імені Олеся Гончара значна увага приділяється підвищенню кваліфікації НПП, які забезпечують ОП. Надані документи, що стосуються професійного розвитку викладачів, підтвердили своєчасне підвищення кваліфікації. В Університеті створена система внутрішнього стажування для підвищення фахової, методологічної і психологічної підготовки на базі Навчально-методичного центру післядипломної освіти та підвищення кваліфікації ДНУ. Зокрема, викладачі ОП мають змогу вдосконалити свої навички за програмою «Сучасні інформаційні технології у освітньому процесі вищої школи». Під час проведення бесід з фокус-групами з числа НПП, а також з адміністративним персоналом, виявлено, що ЗВО, в загальному випадку, сприяє професійному розвитку викладачів за рахунок надання можливості підвищення професійної кваліфікації шляхом стажування в українських та іноземних організаціях, з якими укладено відповідні

угоди про співробітництво, зокрема в 2019 р. на базі Дніпровської академії неперервної освіти пройшов підвищення кваліфікації доц. кафедри, к.геогр.н. Грушка В.В. Слід відмітити, що частина НПП проходить підвищення кваліфікації без врахування специфіки дисциплін, які вони викладають на ОП. Також за останні роки відсутні приклади міжнародних стажувань НПП, які забезпечують реалізацію ОП. Тому доцільно надати НПП можливість підвищення кваліфікації як в національних, так і у закордонних науково-дослідних установах, закладах вищої освіти тощо.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Сприяння професійному розвитку викладачів ОП становить цілісну систему: починаючи з забезпечення методичного супроводу на кафедрах, на рівні структурного підрозділу і в подальшому переходить в систему тренінгової роботи, проведення практичних семінарів, наукових конференцій, круглих столів, підвищення кваліфікації. В університеті практикується як моральне, так і фінансове стимулювання розвитку викладацької діяльності (підтверджено під час зустрічей з керівництвом та НПП). Гарною практикою є діюча в Університеті система морального і матеріального заохочення працівників за значні досягнення у професійній діяльності, що регламентується «Положення про порядок надання щорічної винагороди педагогічним працівникам ДНУ» http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Schorichna%20vynagoroda_NPP_2019.pdf), «Положення про порядок преміювання, встановлення доплат і надбавок, надання матеріальної допомоги працівникам ДНУ» на преміювання працівників за високі досягнення у праці, впровадження нових методів і форм навчання, англомовних навчальних курсів, наукових досягнень, написання і видання монографій, підручників, посібників тощо. Під час проведення бесід з фокус-групами з числа НПП та адміністративного персоналу виявлено, що НПП проінформовані про можливості заохочення структурних підрозділів університету й окремих викладачів за продуктивну наукову, навчально-методичну та організаційно-виховну роботу. Викладачі ОП Зеленська Л.І., Лисичарова Г.О., Безуглий В.В. нагороджені грамотами ДНУ, Зеленська Л.І. нагороджена Почесною медаллю «За вірну службу ДНУ» (2018), матеріальним заохоченням відзначено зав. лаб. Сизенка О.В. У певній мірі розвиток викладацької майстерності стимулюється ЗВО через оплату відряджень викладачів на навчально-методичні семінари та науково-практичні конференції. Результати обговорюються на кафедральних семінарах, формулюються висновки та надаються рекомендації.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Процедури добору викладачів є прозорими та публічними. Система розвитку педагогічної майстерності включає моральне та професійне заохочення. ЗВО має гарні практики преміювання НПП за підготовку та захист дисертацій, підготовку статей, що включені до міжнародних наукометричних баз даних тощо. Університет достатньо ефективно залучає роботодавців, професіоналів-практиків, фахівців галузі до проведення аудиторних занять за ОП. Готовність роботодавців долучатися до участі у навчальному процесі за ОП на взаємовигідних з ЗВО умовах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Рекомендовано поширити практику підвищення кваліфікації та педагогічної майстерності, що існує у ЗВО, на науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес за ОП, у провідних наукових установах і організаціях, у тому числі за кордоном; сформувати систему професійного розвитку викладачів через програми підвищення кваліфікації та участь у програмах мобільності викладачів. Рекомендовано підвищити кількість наукових публікацій у високореєтингових виданнях. Рекомендовано організувати систему морального та/або матеріального заохочення гарантів ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Враховуючи голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів та їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, експертна група дійшла висновку, що ОП загалом відповідає Критерію 6 з рівнем В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група пересвідчилась в наявності спеціальної матеріально-технічної бази, що забезпечує викладання дисциплін на ОП на належному рівні. А саме під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ ознайомилась з кабінетом картографії, оснащеним комп'ютерами у достатній кількості. Також в ньому наявне обладнання, необхідне для досягнення результатів ОП (колекція мінералів, картографічні матеріали та прилади для роботи з ними). Було відзначено, що ЗВО активно впроваджує нові засоби обміну інформацією (зокрема використання платформи Office 365) та має власні інформаційні ресурси: наукову бібліотеку (<http://library.dnu.dp.ua/>), сайти університету (<http://www.dnu.dp.ua/>), факультету (<http://www.dnu-history.com.ua/>) та кафедри (<http://www.ggf-dnu.org.ua/>), онлайн репозиторій (<http://repository.dnu.dp.ua:1100/>). При цьому експертна група зауважила, що доступ до мережі Інтернет за технологією Wi-Fi неможливий на всій території ЗВО. Експертна група пересвідчилась, що розроблені викладачами навчально-методичні матеріали знаходяться у вільному доступі студентів та мають практичну спрямованість.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час опитування фокус-груп студентів та викладачів а також під час огляду матеріально-технічної бази експертна група переконалась, що ЗВО надає вільний та безоплатний доступ до наявних інформаційних ресурсів. Викладання на ОП забезпечується також комп'ютерним класом з ліцензованим програмним забезпеченням та спеціальним програмами (зокрема MapInfo, QGIS та ін.).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час зустрічі зі здобувачами освіти на ОП та студентським самоврядуванням ЕГ переконалась у тому, що ЗВО формує гарний психологічний клімат для студентів. Окрім цього здобувачі освіти вказали, що ЗВО проводить періодичне анкетування студентів з метою визначення їх рівня задоволеності освітнім процесом на ОП, а також врахування думки студентів щодо поліпшення освітнього процесу. Також студенти навели приклади впровадження своїх пропозицій у ОП: збільшення кредитів на вивчення іноземної мови, виключення фізичного виховання з програми старших курсів бакалавріату. Випускники ОП також наголосили, що гарні стосунки з викладачами підтримуються і після закінчення навчання. Також педагогічні працівники залучають студентів до наукової роботи. У разі потреби студенти ДНУ можуть отримати безоплатну фахову допомогу психолога та юриста. Під час огляду матеріально-технічної бази ЗВО було звернуто увагу на наявність засобів, що забезпечують безпечну освітню діяльність на ОП (вогнегасники, плани евакуацій тощо).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Соціальна підтримка здобувачів освіти, які навчаються на ОП, здійснюється через Психологічну службу ДНУ (<http://www.dnu.dp.ua/view/socpsih>). Під час зустрічей студенти наголосили на тому, що консультативна підтримка цього підрозділу відбувається на безоплатній основі, можлива для абсолютно всіх студентів ЗВО та може стосуватися не лише питань, що виникають під час навчання, та також особистих проблем студентів. Також органи студентського самоврядування ДНУ вказали на те, що підтримка дітей-сиріт, дітей-інвалідів та тих, хто позбавлені батьківського піклування, здійснюється через діяльність Профкому університету. Освітня, організаційна, інформаційна підтримка, за словами здобувачів освіти, здійснюється як на рівні окремих факультетів (через взаємодію з викладачами, кураторами академічних груп та деканатом) та і на загальноуніверситетському рівні (через взаємодію з органами студентського самоврядування та адміністрацією ЗВО).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Право на освіту осіб з особливими освітніми потребами реалізується в ДНУ через впровадження відповідної інфраструктури (пандуси, ліфти з широкими дверима). У цьому експертну групу переконали під час огляду матеріально-технічної бази ЗВО. Також співробітники ДНУ також навели приклад випадку коли навчальні заняття групи, де навчається студент з особливими освітніми потребами перенесли на перший поверх через неможливість встановити відповідну інфраструктуру саме в тому корпусі (через застарілий стан самої будівлі). Також в ДНУ

реалізується психологічна та соціальна підтримка таких студентів через співпрацю з Психологічною службою ДНУ. Варто зазначити, що система Office 365, яка функціонує в університеті не перший рік, також дає змогу студентам з особливими освітніми потребами отримувати зазначені в ОП компетентності в зручній для них формі.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

На рівні нормативно-правових актів ДНУ (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/Pravila_vnutr_rozporiadku-2019.doc; http://www.dnu.dp.ua/docs/obgovorennya/Polozhennya_Konflikt_DNU.doc; http://www.dnu.dp.ua/view/protidiya_korupcii) чітко визначено порядок дій учасників освітнього процесу під час виявлення фактів корупції, дискримінації, сексуальних домагань, тощо. А саме, прописано у який спосіб може бути подана заява про виникнення таких ситуацій: через деканат факультету, органи студентського самоврядування, ректорат ЗВО, скриньку довіри в університеті. Також, документами затверджено порядок опрацювання заяв: в одноденний термін заява передається ректору, у триденний термін створюється комісія з врегулювання конфліктних ситуацій, яка неупереджено розглядає заяву. Однак, студенти та викладачі відповідної ОП під час зустрічі не змогли чітко назвати перелік власних дій у разі виникнення таких ситуацій, хоч і запевнили, що за період існування ОП вони не виникали.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сприятливий морально-психологічний клімат ЗВО. Наявність широкого переліку матеріально-технічних ресурсів, що забезпечують якісне навчання на ОП (у тому числі студентів з особливими фізичними потребами).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

У головному корпусі ЗВО є проблеми з безперешкодним доступом до мережі Інтернет за технологією Wi-Fi. Рекомендовано провести технічний аналіз цієї проблеми та вжити заходів щодо її вирішення. Студенти не в повній мірі обізнані у нормативно-правових актах ЗВО. Рекомендовано підвищити обізнаність учасників освітнього процесу щодо порядку їх дій під час виникнення конфліктних ситуацій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітнє середовище та матеріальні ресурси ЗВО у цілому забезпечують досягнення здобувачами освіти цілей, визначених ОП. Існують можливості для підвищення рівня доступності студентів до наявних ресурсів та рівня їх обізнаності з нормативно-правовою базою ЗВО.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП визначені «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара» http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/yakist_osvity/Polozhennya_Yakist_osvity_DNU_2020.pdf, «Порядком розроблення, моніторингу, періодичного перегляду та закриття освітніх програм» http://www.dnu.dp.ua/docs/obgovorennya/Poriadok_Rozroblennya_OP_2020.pdf Під час зустрічей зі стейкхолдерами останні підтвердили, що ЗВО дотримується встановлених норм та залучає зацікавлених осіб до оновлення ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Здобувачі вищої освіти та студентське самоврядування під час бесід підтвердили, що ЗВО проводить періодичне анкетування студентів з метою врахування їх думки щодо покращення ОП. У якості прикладу впровадження пропозицій здобувачів освіти ЕГ повідомили про те, що ЗВО збільшив кількість кредитів для вивчення іноземної мови на ОП та вилучив фізичне виховання з програми ОП, після того як такі зміни запропонували студенти. До групи розробників ОП була долучена здобувачка вищої освіти. Також студентське самоврядування залучене до перегляду ОП через членство у Вченій раді ДНУ. Таке право закріплене у «Положенні про студентське самоврядування ДНУ» (<http://www.dnu.dp.ua/view/studsam>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час зустрічей з роботодавцями, науково-педагогічними працівниками та адміністрацією ЗВО ЕГ з'ясувала що ця група стейкхолдерів залучена до покращення ОП через особисті бесіди, надання характеристик студентам (під час проходження навчальної практики) та через залучення до проведення Дня кар'єри. Зокрема, роботодавці наголошували на необхідності збільшення кількості кредитів на практичну підготовку студентів та така пропозиція була врахована та втілена ЗВО. Не в повній мірі реалізована практика періодичного опитування роботодавців з метою підвищення якості ОП, хоча форма такого опитування наявна на сайті ДНУ у відкритому доступі (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/yakist_osvity/Anketa_Robotodavec'_DNU.pdf).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Під час зустрічі випускники освітньої програми повідомили, що вони частково були залучені до перегляду ОП. Також мали змогу висловити власну думку про покращення ОП під час особистих бесід з викладачами. Практики формалізованого збирання даних щодо кар'єрного росту випускників та врахування їх думки по покращенню освітнього процесу на ОП не виявлено. Хоча анкета для цього наявна на сайті ДНУ у відкритому доступі (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/yakist_osvity/Anketa_Vypusknyk_DNU.pdf).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Під час зустрічей з гарантом ОП, здобувачами освіти, науково-педагогічними працівниками ЕГ пересвідчилась, що система забезпечення якості закладу вищої освіти за останній рік провела ґрунтовну роботу у покращенні процедури впровадження дисциплін вільного вибору. Створено два каталоги вибіркових дисциплін: університетський вибірковий каталог (44 вибіркові дисципліни за магістерським рівнем) та факультетський вибірковий каталог (індивідуальний перелік дисциплін за спрямуванням спеціальностей кожного факультету). Відповідно оновлено Положення про порядок обрання здобувачами вищої освіти дисциплін за вибором, починаючи з набору 2020/2021 н.р. ([http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_vybirkovi_dyscopyliny_2020\(1\).pdf](http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_vybirkovi_dyscopyliny_2020(1).pdf)).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Після проведення останньої акредитації ОП ЗВО врахував зауваження, надані ГЕР (а саме, невідповідність мети ОП та наявних ОК спеціальності 014 Середня освіта) та вніс певні зміни до існуючого тоді варіанту ОП. Зокрема, мету ОП було переорієнтовано на підготовку вчителя закладу середньої освіти. Відповідно до цього також були внесені зміни до структури та змісту ОП: введення ОК 2.1 Педагогічна психологія, ОК 2.3 Методика викладання географії, ОК 2.4 Сучасна географічна освіта в світі, ОК 2.6 Виховний потенціал географії, ОК 2.7 Педагогічні інновації в географічній освіті. Також в ОП додано ОК 1.2 Іноземна мова професійного спілкування, який дає змогу підвищити рівень володіння іноземною мовою здобувачів освіти.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Культура якості вищої освіти в ДНУ реалізована у вибудованій ієрархічній структурі взаємодії різних підрозділів ЗВО. На університетському рівні реалізацією культури займається ректорат, вчена рада, Рада із забезпечення якості вищої освіти. На факультетському – деканат, вчена рада факультету, НМР факультету, бюро із забезпечення якості вищої освіти факультету. Взаємодія цих підрозділів, за словами учасників освітнього процесу, дозволяє впроваджувати в закладі культуру якості вищої освіти на всіх рівнях.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Наявність чіткого порядку процедур розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП. Під час оновлення ОП беруться до уваги результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти. Наявна практика постійного збирання думки здобувачів вищої освіти щодо якості ОП та впровадження їх пропозицій в освітній процес.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Взаємодія з роботодавцями та випускниками ОП щодо вдосконалення освітнього процесу реалізовано не в повній мірі. Рекомендовано впровадити практику періодичного анкетування цих груп стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти у ЗВО загалом відповідає вимогам критерію. Існують резерви щодо поліпшення процедур збору та врахування думки стейкхолдерів.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертна група переконалась в наявності широкої та доступної нормативно-правової бази, що регулює права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, зокрема: «Статут ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/view/statut_universitetu), «Положення про організацію освітнього процесу в ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Osvit_proces_2017.pdf), «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Atestacia_Ekz_komisija_2018.pdf), «Положення про систему забезпечення якості вищої освіти в ДНУ» (http://www.dnu.dp.ua/docs/dnu/polozhennya/Polozhennya_Jakist'%20osvity_2017.pdf) та ін.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Експертна група переконалась, що ЗВО своєчасно оприлюднив проект ОП та надав можливість надання зауважень та пропозицій стейкхолдерів через оприлюднення електронної адреси. (http://www.dnu.dp.ua/view/program_osvitnih_program) В якості рекомендації ЕГ радить оприлюднити порівняльну таблицю з наданими стейкхолдерами пропозиціями по вдосконаленню ОП та тими, що були втілені ЗВО.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті ЗВО опубліковано ОП, де вказано її цілі, очікувані результати навчання та компоненти (http://www.dnu.dp.ua/docs/osvitni_programy/2019/magistr/014_07_1_m.pdf). Обсяг зазначених складових достатній для інформування заінтересованих сторін та суспільства. Можливості щодо наповнення сайту та його оновлення актуальною інформацією використані не в повній мірі. Рекомендовано проведення постійного моніторингу усієї інформації на сайті кафедри географії, історичного факультету та університету, що стосується ОП, і своєчасне її оновлення.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Наявність на офіційному сайті ЗВО ОП за спеціальністю та документів, що регулюють процедуру її впровадження, у вільному доступі та обсязі, достатньому для ознайомлення зацікавлених сторін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Робота з проектом ОП реалізована не в повній мірі. Рекомендовано оприлюднити на сайті ЗВО порівняльну таблицю наданих стейкхолдерами рекомендацій до проекту ОП та впроваджених правок на їх основі. Можливості щодо наповнення сайту та його оновлення актуальною інформацією використані не в повній мірі. Рекомендовано проведення постійного моніторингу усієї інформації на сайті кафедри географії, історичного факультету та університету, що стосується ОП, і своєчасне її оновлення.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Загалом політика ЗВО відповідає принципам прозорості та публічності запровадження основних документів та процедур. Однак, існують певні недоліки з проведенням процедури публічного обговорення проектів ОП та наданням актуальної інформації для ознайомлення стейкхолдерам, що не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Носаченко Володимир Миколайович

Члени експертної групи

Іванців Василь Володимирович

Захаров Олексій Олексійович